

Underhåll av bänkskivor i massivt trä

Oljade skivor:

Första tidens behandling av oljade skivor är oerhört väsentlig för att de skall bli lättskötta och snygga för lång tid framöver.

Träskivans celler behöver mättas med olja för att skivan skall bli formstabil samt motstå fukt och smuts. Detta sker med upprepade behandlingar och tar cirka ett år. Där detta är klart har du en helt underbar naturprodukt som kräver ett minimum av skötsel.

Innan montering oljas samtliga sidor och kanter med träolja 2 gånger, en högraffinerad kallpressad rå linolja. Lägg på flödigt och arbeta in oljan med trasa. För en extra len yta använder du en mjuk slipkloss (extra fin). Glöm inte kanterna! Låt oljan ligga på i 30 minuter. Fördela emellanåt överskottet till de delar som suger mycket. Gnugga sedan ytorna torra med en luddfri trasa. Den trasa eller svamp du använt kan självantända då oljan oxiderar. Blöt med vatten och slå in lufttätt eller elda under kontrollerade former.

Efter en behandling med olja kan i flera dagar olja tränga upp och skada tidningar eller böcker!

Upprepa behandlingen minst en gång första veckan, därefter en gång i veckan i tre veckor. Upprepa efter en månad, tre månader och sex månader. Behandla sedan med olja och trasa en eller två gånger om året.

Har det kommit smuts ner i träets porer, använder du en mjuk slipkloss (extra fin) tillsammans med oljan. Efter en sådan behandling behöver träet ytterligare behandlingar med olja efter en månad eller två.

Till en början kommer fibrer i träets yta att resa sig så att ytan känns sträv. Då använder du en mjuk slipkloss (extra fin) och arbetar i träets längdriktning när du behandlar ytan med olja.

En del starka rengöringsmedel löser olja. Då blir ytan ljus och sträv. Behandla med olja omedelbart som beskrivits ovan och försök hitta rengöringsmedel som inte löser oljan.

Underhåll

Har du valt en massiv träskiva har du valt ett naturligt material som kräver omtanke och underhåll för att behålla sin skönhet under många år, 25 år eller mer. Och en massiv träskiva blir bara vackrare med åren.

Observera att all behandling och allt underhåll skall utföras på torra skivor.

Kaffebryggare kan också ställa till problem. En del kaffebryggare blir mycket varma på undersidan, och den värmen torkar ut träet under. Det ger fläckar och sprickor. En elektrisk kaffebryggare, liksom frityrgrutor och andra varma apparater, skall för säkerhets skull stå på ett underlägg.

Hårdvaxa träskivorna

1. Skaka burken ordentligt innan arbetet påbörjas, samt rör om i burken med jämna mellanrum under arbetets gång.
2. Använd pensel som appliceringsverktyg. *Undvik att utföra arbetet i direkt solljus.*
3. Låt verka i ca. 30 minuter, finfördela ev. överskott över hela träytan. Ytan skall nu vara svagt fuktig.
4. Låt torka i 4 timmar.
5. Mellanpolera med röd skurnylon för att få ner ev. träresning samt vaxojämnheter.
6. Upprepa punkt 1, 2, och 3 tills önskad yta har uppnåtts. Oftast räcker två strykningar, men starkt sugande träslag som t.ex. bok och körsbär, kan behöva någon extra strykning.
7. Låt köksbänkskivan torka 24 tim. innan den tas i bruk. Ytan är fullt genomhärdad efter ca. 2 veckor varför rikliga mängder vatten under den perioden bör undvikas, men fukttorka träytan går bra.
8. Glansen och djupet i träytan kan påverkas genom polering, antingen för hand eller med maskin. Använd då en röd skurnylon och torka därefter bort ev. damm med en svagt fuktad färglös icke luddande trasa. Ju mer polering desto blankare slutresultat. Tycker man att ytan är bra utan polering så behöver man inte polera. Bara ta i bruk efter torktidens slut.

Trä är ett levande material som inte låter sig kommenderas. Därför kan den färdiga produkten avvika mot prov beträffande färg och mönster genom naturliga skillnader i träet samt genom påverkan av ljus.

En bänkskiva av massivträ behöver lite underhåll av och till. Följer du våra råd i den här handledningen, kommer din i dag alldeles nya bänkskiva att kunna bli en rar antikvitét om sisådär hundra år.